

بانک

د افغانستان بانک میاشتني

خوارلسم کال، ۱۶۱ ځنه د ۱۳۹۹ د لېم میاشت

د افغانستان بانک،
مسئول نظارت بر بانک ها
و مؤسسات مائی کشور

اشتراک محترم اجمل احمدی سرپرست
ریاست کل د افغانستان بانک در نشست
سالانه نفت و گاز ترکمنستان

مختصری در مورد سرمایه گذاری

د اسلامي بانکوالي تاریخچې ته لنډه کته

بیرق ملي، سرود ملي و پول ملي از جمله ارزش های ملي ما هستند
 ملي بيرغ، ملي سرود او ملي پيسې زموږ د ارزښتونو له ډلي څخه دي
 ملي بيرق، ملي آشوله و ملي پول، ملي ارز شلريميز ديرلر

د افغانستان بانک خبر تیا!

د مخکیني خبرتیا په تعقیب، د افغانستان بانک یو خل بیا درنو هپوادوالو ته خبر ورکوي چې په مرکز او یو شمېر ولايتونو کې خينبي وګړي لا هم د فورکس د آنلاين سوداګرۍ په نوم مالي معاملې ترسره کوي. د افغانستان بانک تر اوسه هیڅ وګړي یا شرکت ته د فورکس آنلاين فعالیتونو جواز صادر کړي نه دی او په دې برخه کې ټول فعالیتونه غیر قانوني دي. له کومه چې د دغه وګړو او شرکتونو سره معاملې بې خطره نه دي او د هپوادوالو لپاره مالي زيانونه رامنځ ته کوي، د افغانستان بانک له درنو هپوادوالو څخه په کلکه غوبښته کوي چې د داشان وګړو او شرکتونو سره له معاملو څخه ډډه وګړي.

د افغانستان بانک په هڅه کې دي چې هغه وګړي چې دا شان فعالیتونه ترسره کوي، وېژني او عدلی او قضایي اړکانونو ته یې معرفې کړي.

د دې ګنډي مطالب

اشتراكهک محترم اجمل احمدی سرپرست ریاست ګل د افغانستان بانک در نشست سالانه نفت و گاز ترکمنستان

سخنرانی سرپرست ریاست ګل د افغانستان بانک در کنفرانس ژنو!

د افغانستان بانک؛ مسئول نظارت بر بانک ها و مؤسسات مالی کشور

بر کابل پوهتون د وروستي خونپوي تورويستي پېښې به اړه د قرآن عظيم الشان ختم او د دعا مراسم

پیام تسلیت

د ګلې بانکي حساب ګنډي

د اسلامي بانکوالي تاریخچې ته لنډه کته

په بانکې سیستم کې د تکالوژۍ روول

نمایشگاه ها؛ مراکز تبادل اطلاعات و معرف اموال تجاري

وضعیت اقتصادي جهان

مهار آب کشور؛ زمینه ساز آینده درخشان

دنېږي لس بلایه کسان و پېژښې

د اوپولګکولو نوي لاري چاري؛ د هیواد د کرنې ودې ته لاره هواروو

د نیمروز ولایت د مالوچ (پښې) په حاصلاتو کې لس سله زیاتولی

مختصرۍ در مورد سرمایه ګذاري

تدویر برنامه آموزشی برای صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی هرات

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: داکتر جهانتاب ولیزار و نصر الله ستانکری

سردیبیر: شفیق الله بارز

مدیر مسئول: یما عغیف

گزارشگران: حسیب الله نوری و عبدالحفيظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوټوژورنالیست: زیرک ملیا

مسئول چاپ و توزیع:

آدرس: د افغانستان بانک

تلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۵

پست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحة الکترونیکی: www.dab.gov.af

شماره ثبت: ۶۵۸

به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمي "بانک" است، مسئولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسنده ګان آن بر می گردد. استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

اشتراک محترم اجمل احمدی سرپرست ریاست کُل د افغانستان
بانک در نشست سالانه نفت و گاز ترکمنستان

(TAPI) یادآوری نموده و تطبیق این چنین پروژه ها را به نفع کشور های منطقه عنوان نمود.

محترم احمدی ضمن سپاسگزاری از کشور دوست ترکمنستان در زمینه تسهیل روند تطبیق پروژه انتقال گاز از ترکمنستان به افغانستان بر تداوم همکاری های مشترک اقتصادی بخصوص در بخش تأمین انرژی و گاز تأکید ورزید.

طی این نشست محترم اجمل احمدی سرپرست ریاست کُل د افغانستان بانک به نمایندگی از افغانستان اشتراک نموده و طی سخنرانی از همکاری های متقابل راهبردی اقتصادی به ویژه در سکتور نفت و گاز، پروژه های مشترک اقتصادی بخصوص در قبال تطبیق و پیشرفت پروژه انتقال لوله گاز ترکمنستان به افغانستان

نمایند.

۷ عقرب، ۱۳۹۹ - نشست سالانه نفت و گاز ترکمنستان این بار از راه دور بشكل آنلاین برگزار گردید.

این نشست که همه ساله تدویر می یابد، برای شرکت های بزرگ سرمایه گذاری و کشور های نیازمند به نفت و گاز کمک می کند تا با سران تصمیم گیرنده سکتور نفت و گاز ترکمنستان داخل مذاکره شده و از فرصت های داده شده استفاده مفید

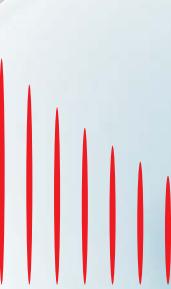
سخنرانی سرپرست ریاست کل د افغانستان بانک در کنفرانس ژنيوا

امر توسعه خدمات مالی تلاش نماید.
سرپرست ریاست کل د افغانستان بانک
دیجیتال سازی تادیات کشور در شرایط
حاضر را گزینه مناسب برای مبارزه با
فساد و شفافیت در معاملات اقتصادی
عنوان نموده، تعهد سپرد تا از اینظریق
تسهیلات لازم را برای تجار و سرمایه
گذاران فراهم نماید.

قابل ذکر است که در این کنفرانس در
سطح وزراء، بیشتر از ۷۰ کشور علاوه بر
سازمان های بین المللی گرد هم آمد،
که تعداد زیادی از اشتراک کننده گان
کمک های مالی خود را به افغانستان
اعلام نمودند. •

در نخستین روز این مجمع از طریق
ویدیو کنفرانس وصل و طی آن تعهد
خود را نسبت به ایجاد سکتور مستحکم
مالی برابر با معیار های پذیرفته شده
جهانی که بتواند پاسخگوی نیازمندی
های امروزی در عرصه های تولیدی،
خدماتی و سرمایه گذاری کشور باشد،
به اشتراک کننده گان ابراز نمود.
محترم اجمل احمدی در قسمت دیگر
سخنرانی افزود که د افغانستان بانک
متعهد است که سلامت و ثبات نظام
مالی و بانکی کشور را با در نظرداشت
معیار های مقرراتی و نظارتی مطلوب و
راهکار های مناسب حفظ نموده و در
محترم اجمل احمدی سرپرست ریاست
کل د افغانستان بانک بتاریخ ۲۳ نومبر

و مؤسسات مالی کشور

د افغانستان بانک

مسئول نظارت بر بانک ها

یما عفیف
مدیر نشرات د افغانستان بانک

د افغانستان بانک منحیث بانک مرکزی کشور نظارت بر تطبيق قوانین و مقررات نظام بانکی را عهده دار است.

تطبيق قوانین بانکی؛ نظام بانکی و مالی با ثبات، مصون، سالم و مؤثر را بمیان آورده و میتواند اعتبار و اعتماد نظام بانکی کشور را بیشتر از پیش افزایش دهد.

تادیاتی بانک ها و مؤسسات مالی را تحت نظارت قرار میدهد که این موضوع بر اعتماد بانک ها و مؤسسات مالی تأثیر می گذارد. به همین ترتیب، سپرده گذاران به عملکرد بانک ها اعتماد بیشتر نموده و پول خود را که بخشی عمدۀ دارایی های شان است، در کنار سایر اسناد و اشیای بهادر با خاطر راحت در بانکها به امانت می گذارند و سایر موارد و مبادلات پولی خود را از طریق مؤسسات مالی انجام میدهند.

بانک های کارگزار در افغانستان، همواره تحت نظارت د افغانستان بانک قرار دارند تا از پول و دارایی امانات گذاران حفاظت بعمل آید. نظارت بر فعالیت بانک ها در روند فعالیت های اقتصادی نقش برازنده را ایفاء نموده و باعث تسريع فعالیت های اقتصادی و سبب افزایش اعتماد مردم بالای نهاد های اقتصادی به ویژه بالای بانکها می گردد.

خدمات شفاف، صادقانه، با سرعت و بدون ضیاع وقت، خواست مشتریان بانک ها و مؤسسات مالی کشور است. هر گاه معاملات و مبادلات مشتریان به اسرع وقت و به شکل سهل صورت گیرد، مشتری هیچ وقت از بانک و خدمات بانک دور نخواهد رفت. د افغانستان بانک با تطبيق قوانین و نظارت بر فعالیت بانک ها همیشه تلاش نموده تا زمینه اجرای معاملات شفاف را بین بانک ها، مؤسسات مالی و مردم فراهم نماید تا اعتماد مردم بیشتر از پیش بالای نظام بانکی افزایش یابد و مردم از خدمات نظام بانکی و مالی کشور در هر گوشه و کنار بهره ببرند. ●

یکی از وظایف اساسی د افغانستان بانک مطابق به قانون د افغانستان بانک اعطای جواز به بانک ها، مؤسسات مالی، عرضه کننده گان خدمات پولی، صرافان و نظارت بر فعالیت های آنها می باشد.

د افغانستان بانک منحیث بانک مرکزی کشور نظارت بر تطبیق قوانین و مقررات نظام بانکی را عهده دار است.

د افغانستان بانک جهت شفافیت امور بانکی و مالی، تطبيق قوانین و مقررات بانکی و جلوگیری از خطرات احتمالی بانک ها و مؤسسات مالی؛ امور مالی و سیستم های

خبر تبا

کرانو هپا دوالو!

د خپلو مالي معاملو د خونديتوب او د صرافې او پولي خدمتونو د کارونې پر مهال د قوانينو او مقرراتو د بنه پلي کيدو په موخه د صرافې او د پولي خدمتونو جواز لرونکو او منع شويو کړنو ته چې لاندې تري يادونه شوې ده، پاملننه و کړئ او هغه ترسره کړئ، خو په مالي معاملو کې د خونديتوب ترڅنګ مو خپل قانوني او حقوقی مسئولیت هم اداء کړي وي.

د صرافی جواز لرونگی کړنې

- د اسعارو پېر او پلور (د اسعارو مبادله)
  - د اسعارو د مخکې پېر د قراردادونو له لا

د صرافی منع شوی کړنې

- له صرافانو سره د امانتونو اپنودل: صرافان نشي کولای چې له پېرودونکو خخه پیسې د امانت په توګه ترلاسه او یا وساتي؛
  - صرافان نه شي کولای چې کسبګرو، سوداګرو او داسې نورو اشخاصو ته د پور خدمتونه وړاندې کړي؛
  - صرافان نشي کولای چې په داخل او یاله هپواد خخه بهر حوالې ترسره کړي او یا برعکس د حوالې پیسې اجراء کړي.

د پولی خدمتونو د وړاندې کوونکو جواز لرونکي کړنې

- د پیسو لپرد؟
● په نغدو پیسو

- اسعار و مبادله او یا د صرافی نوری جواز لرونکی کړنې؛

د پولي خدمتونو د ورآندې ګونکو منع شوي ګړئي

- د امانتونو مثل (قبلوں): د پولي خدمتونو وړاندې کونکي نشي کولای چې له مشتریانو خخه امانتونه ترلاسه او وساتي؛ د پولي خدمتونو وړاندې کونکي نشي کولای چې کسبګرو او سوداګرو ته د پور خدمتونه وړاندې کړي.

پر کابل پوهنتون د وروستي خونږي تروریستي پېښې په اړه د قرآن عظیم الشان ختم او د دعا مراسم

او تیکاو د رامنځته کولو لپاره دعا و کړه
او د دې پېښې د قربانيانو کورنيو ته یې د
لوی خدای ج له درباره د جمیل صبر
غونښته و کړه .

د قرآن کریم د ختم د مراسمو په ترڅه
کې ګډونوالو د یادې وروستي تروریستي
خونږي پېښې د شهیدانو روح ته او د دې
پېښې د تیپانو ته د ژر تر ژره روغنټیا او
همدارنګه په هبوا د کې سراسري سولې

کابل، د ۱۳۹۹ د لېرم ۱۳ مه - په د
افغانستان بانک کې د کابل پوهنتون د
وروستي خونږي تروریستي پېښې د
شهیدانو روح ته د دعا او قرآن عظیم
الشان د ختم مراسم تر سره شول.

پیام تسليت

همچنان، هيئت رهبری و کارمندان د افغانستان بانک مراسم ختم قرآن عظیم الشأن و اتحاف دعا را به روح پاک این

شهدا، در د افغانستان بانک برگزار نمودند.

قابل یاد دهانی است که هيئت رهبری و کارمندان د افغانستان بانک بخاطر ارجگزاری به کارکردهای کارمندان اين بانک ضمن اتحاف دعا بر روح مطهر آنها، اکلیل گل مزین با تصاویر ایشان را در جای کار شان به رسم بزرگداشت گذاشتند. •

موافق ۱۷ عقرب ۱۳۹۹ حوالی ساعت ۷:۴۵ صبح، موتمر حامل کارمندان د افغانستان بانک مورد حمله تروریستی ماین مقناطیسی قرار گرفت که در این حمله سه تن از کارمندان نخبه این بانک به شهادت رسیدند.

درین شهدا يما سياوش مشاور امور روابط عامه آمریت عمومی دفتر ریاست د افغانستان بانک، احمد الله انس معاون اجرایی و پروتوكولی آمریت عمومی دفتر ریاست د افغانستان بانک و امین الله رضایی دریور ایشان شامل می باشند.

به همین مناسبت، رهبری د افغانستان بانک ضمن نکوهش این حمله بزدلانه که توسط دشمنان وطن صورت گرفته است، پیام تسليت خویش را حضور خانواده ها، بستگان و همکاران آنها ابراز نموده و ضمن تسليت، از خداوند متعال برای شهیدان رحمت واسعه و برای بازماندگان صبر و اجر مسئلت می نمایند.

د ګډ بانکي حساب ګټې

لاسرسى ولرۍ، د خپلو پیسو د لګښت په

اړه په هېڅ شک او شبه کې و نه لوپړئ.

۲. د یو او بل له لګښتونو خبرې دنه

د دې چول حساب پرائیستل تاسو ته دا

ډاډ درکوي چې د یو او بل له ټولو

لګښتونو خبر تر لاسه کړئ او خپل

لګښتونه کنترول کړئ. جالبه خو دا ده

چې د ګډ بانکي حساب پرائیسته ستاسو

د ګډ مالي حساب ګټې

۱. دواړه یا جوړه پیسو ته لاسرسى پیدا

کوي

د ګډ حساب له پرائیستلو سره تاسو دواړه

کولاۍ شئ چې خپلو ټولو پیسو ته

لاسرسى پیدا کړي او له خپلو پیسو په

پوره رونتیا سره ګټه پورته کړئ. مانا دا

چې که تاسو دواړه خپلو پیسو ته یو شان

له واده کولو وروسته د ګډ بانکي حساب

خلاصول د یوې جوړې په توګه د

کورني ژوند د مالي ادارې مهمه لاره ده.

دا دودیز چلنډ نېغ په نېغه دا وړاندیز

کوي چې د جوړې تر منځ د مال د وېش

خبره له منځه لاره شي (هغه خه چې زما

دي، ستاسو دي) ذهنیت ته وده ورکوي

او دا چاره د کورني چاپېریاں د ټینګښت

لامل کړري.

د ګله بانکي حساب پورته ذکر شويو ګټه
ته په کتلو سره په کار ده چې د ګله
ژوند ملګري په بانکونو کې د ډول
حسابونه پرانیزی ترڅو په دې وسیله د
ژوند روانې چارې په بنه ډول مدیریت
کړي او د رامنځته کېدونکو احتمالي
ستونزو په ورلاندې چمتوالی ولري.

مه هېروئ چې بانکونه ستاسو د پیسو د
ساتني لپاره تر ټولو مصون خایونه دي، نو
که غواړئ چې پیسي مو له هر خطر
خوندي وي او د ګله ژوند په چارو کې
د هري پیسي حساب درته معلوم وي،
همدا نن د ګله ژوند د ملګري / ملګري
سره ګله بانکي حساب پرانیزئ او پیسي
مو په بنه ډول مدیریت کړئ. •

ژباره او زیاتونه

حسیب الله نوري

د نشراتو خانګې لوی آفیسر / خبریال

حساب تاسو ته د دې ورتیا درکوي چې
برښنا، تليفون، ګاز او نورو بلونه په
وخت سره له همدي ګله حسابونو اجرا
کړئ.

۵. د باور رامنځته کول

د ګله بانکي حساب رامنځته کول، تاسي
او يا ستاسي د ژوند ملګري ته دا باور
ورکوي چې پر دې بنسټ تاسو له یو او
بل هېڅ کوم خه نه پټوئ او هر خه مو له
یو بل سره شريک دي.

۶. موخي ته رسپلنډ آسانوي

په ياد ولري چې د ګله بانکي حساب
لول، تاسو له دې آسانтиا هم برخمن کوي
چې په خپل مالي ژوند کې تاکل شوي
موخي په بنه توګه تعقیب کړئ. دا په
دې مانا چې که تاسو په ګله بانکي
حساب کې خپلې ټولې پیسي را غونډلي
کړئ، تاسو به خپل موخو ته د رسپلدو
لپاره په دې پوه شئ چې خومره نورو
پیسو ته اړتیا لرئ ترڅو دا موخي تر
لاسه کړئ.

د ډېر او بې خایه لګښت کولو عادتونه
مدیریت کوي او دا عادتونه مو له منځه
وږي.

۳. د نابره پېښو د رامنځته کېدو پر مهال پیسو ته لاسرسی

مرګ له هېجا لېږي نه دي. د ژوند د
ختمېدو دا غږ زړيا وروسته هر کس ته
رسپدونکي دي، خو که تاسو ګله بانکي
حساب ولري او ستاسو له ډلې کوم کس
په حق ورسپړي، ژوندي کس به مو دېته
اړ نه وي چې ستاسو له بانکي حساب
څخه د ډېرو لارو په تعقیب پیسي وباسي.

مانا دا چې دا چاره له دغې آسانтиا
برخمن کوي چې په هر حالت کې خپل
ګله بانکي حساب ته لاسرسی ولري او د
پیسو په را ایستلو کې له ستونزو سره مخ
نه شئ.

۴. د چارو په وېش کې آسانтиا

دغه ډول بانکي حساب په شتون سره د
ژوند چارې په بنه ډول مدیریت کېدلاي
شي. د بېلګې په توګه دا ډول بانکي

د اسلامي بانکوالي تاریخچې ته لنډه کته

برخو کې پر مختګ و. همدا شان د دوبى اسلامي بانک د بانکوالي د لومړي قانون پر بنستې په همدي کال کې په منځنې ختيغ کې رامنځته شو او د مالیزیا پارلمان د اسلامي بانکوالي قوانین تصویب کړل او له هغې وروسته په ۱۹۸۴ زیردیز کال کې د سودان هباد اسلامي بانکوالي په خپل هباد کې دود کړه. په ۱۹۸۵ زیردیز کال کې د اسلامي هبادونو فقهی شورا OIC د

اسلامي بانکوالي د ۱۹۷۰ زیردیز کال کې په لومړنۍ بهه را منځته شوه او د ۳۰ کلونو په ترڅ کې یې پراخه وده وکړه. لومړي اسلامي بانک په ۱۹۶۳ زیردیز کال کې د مصر په یوې لېږي پرته سيمه کې پر کار پيل وکړ. ورپې په ۱۹۷۵ زیردیز کال کې د پرمختيابي اسلامي بانک بنستې کېښو دل شو چې بنستېره موخه یې په ټولنیزو او اقتصادي

»

(Investors) تر منځ پوره عدالت او انصاف مراعاتوي، ترڅو کومه ستونزه رامنځ ته نه شي، یعنې ګټه او تاوان یې سره شريک وي.

ګټهورتوب: په اسلامي بانکي سیستم کې ملاتړر يا (Financing) د کار يا پروژې پر اغږښتوب ولاړ دي او یوازې هفو پروژو ته پانګه ورکول کپوري چې دیره ګټه ولري، څکه چې بانک یې په ګټه او تاوان کې شريک دی.

اقتصادادي پیاوړتیا: خرنګه چې په اسلامي بانکي سیستم کې د پیسو برابروننه (Deposit) او د پیسو په کار اچونه (Investment) د ګټې او تاوان د شريکولو پر بنسته ولاړ ده، نوڅکه پورونه (Liability) او شتمني (Asset) دواړه بدلون منونکي دي او ثابته بهنه نه لري چې په دې کې تل تعادل او برابروالي شتون لري.

اقتصادادي پرمختګ (Growth): اقتصادي پرمختګ هغه وخت شونتیا لري چې د نوې تکنالوژۍ او پرمختلې بشري منابع پر بنسته د یو هېواد يا ادارې وسایل په بهه توګه وکارول شي، ترڅو تولید زیات شي چې په دې کار سره د خلکو د ژوند کچه لوړیږي.

د اړیکې نیوں: بله مهمه څانګړتیا چې د اسلامي بانکوالی د پرمختګ بنسته جوړوي له امانت اینښودونکو سره د اړیکې ساتنه ده. اسلامي بانکونه له خپلو پېرودونکو سره د پانګې اچونې پر بنسته معامله کوي، نه دا چې مخکې له مخکې د سود او ګټې یوه تاکلي کچه وټاکي.^۱

بېشپړې اسلامي بانکوالی نظام د یېمې د سیستم د پرمختګ لپاره رامنځته کړ او په ۱۹۸۹ زېرديز کال کې د سودان د بانکوالی نظام په بېشپړه توګه اسلامي بانکوالی ته بدل کړ.

په ۱۹۹۱ زېرديز کال کې د AAOIFI د حساب ورکونې او خارنې مالي مشورتی بنسته د اسلامي بانکوالی د معیارونو د رامنځته کولو لپاره رامنځته شو.

باید وویل شي چې په افغانستان کې هم له تېرو شلو ګلونو را هیسې د اسلامي بانکوالی د پرمختګ لپاره هڅې پیل شوې دي او تر دې مهاله په دې برخه کې پرمختګونه شوي دي.

دا مهال د افغانستان بانک په اډانه کې د اسلامي بانکوالی په نوم څانګړی آمریت شتون لري چې د دې آمریت په چوکات کې دې شمېر کارکوونکي په بېلاړلېو برخو کې پر دندو بوخت دي.

همدارنګه دا مهال په هېواد کې یو اسلامي سوداګریز بانک ته د پوره او بېشپړ د فعالیت جواز ورکړل شوې دي او په نورو سوداګریزو بانکونو کې د اسلامي بانکوالی شعبې او څانګې شتون لري. د افغانستان بانک د هېواد بانکدار په توګه هڅه کوي چې د دې بانکوالی د پراختیا لپاره ټول اړخیزې هڅې وکړي او په دې برخه کې لازم پرمختګونه رامنځته شي. یادو شویو ټکو ته د کتو له مخې د اسلامي بانکوالی څانګړنې په لاندې توګه وړاندې کپوري.

برابروالۍ: د اسلامي بانک بنسته پر عدالت او برابروالي ولاړ دي او د پیسو ورکوونکي (Depositors) او پانګه اچونکي

سرچنې:

۱ - بانکداری اسلامی <https://dab.gov.af/index.php/dr/node/1958>

۲ - اسلامي بانکوالی او څانګړتیاوي <https://ps.wikipedia.org/wiki>

۳ - اسلامي بانکوالی او څانګړتیاوي <https://www.islamic-banking.com/explore/islamic-finance/shariah-rulings/question-answers- Islamic Banking & Finance>

په بانکي سیستم کې د تکنالوژي روں

یحیی همیم

د معلوماتي تکنالوژي د آمریت د شبکې او سیستم پازوال

په ۲۰۱۴ زپرديز کال کې د نړۍ ۱.۳۲ ميليارده خلک د آنلاين سوداګرۍ خخه برخمن وو او د آنلاين سوداګرۍ کمپنۍ اړکل کوي چې په ۲۰۲۱ زپرديز کال کې به د نړۍ ۲.۱۴ ميليارده خلک د آنلاين سوداګرۍ خخه برخمن شي. دا د آنلاين سوداګرۍ په برخه کې ډير چټک پرمختګ دي.

د آنلاين سوداګرۍ په برخه کې په نړۍ کې ډير شرکتونه کار کوي چې یو یېلګه پې د امازون شرکت دی چې اوس مهال د نړۍ تر ټولو شتمن شرکت ټکنل کېږي. امازون د (امازون ګو)

کله چې د عصری ژوند خبره منځ ته راخې، نو ویل شو چې د عصری ژوند لویه برخه یوازې د خیر کې تکنالوژي په مرسته جوړیږي. تکنالوژي نړدې زموږ د ژوند په هره برخه کې د خورا لویو آسانتیاوو په رامنځته کولو کې روں لویولی دی. په نړۍ کې هر کس د دې په لته کې دی چې یو شه ژوند ولري. نړۍ غواړي چې د راکړي او ورکړي په برخه کې ډېرې آسانتیاوې رامنځته کړي چې یوه آسانتیا پې آنلاين سوداګرۍ ده. د نړۍ په هر هپواد کې اوس آنلاين سوداګرۍ کېږي او خلک د انټرنېت له لارې خپل توکي پلوري او هم یې رانیسي.

پر خپل وخت وړاندې کپري چې پر انټرنېټ ترسره کېږي. مورد دلته د بانکونو څینې هغه خدمتونه درېژنو چې په بانکي سیستم کې د ټکنالوژۍ په مرسته پر مخ وړل کېږي:

انټرنېټ بانکوالی

دلته د بانکوالی، د آنلاین بانکوالی او یا ای-بانکوالی پر نومونو هم یادپوري. دا د بانکونو او مالي بنسټونو لخوا وړاندیز شوي بنسټونه دي چې پیرودونکو ته اجازه ورکوي، خو د انټرنېټ له لارې بانکې خدمتونه وکاروی. پیرودونکي اړتیا نلري چې د هري بانکې معاملې لپاره د بانک خانګې ته ورشي.

که تاسو غواړئ د انټرنېټ بانکوالی خدمتونه وکاروئ، نو تاسو باید د حساب پرائیستلو پرمھاں یا تر هغې وروسته د انټرنېټ بانکوالی د خدمتونو د ګټې اخیستې لپاره خجل بانکي حساب راجسته کړئ.

د خپل انټرنېټ بانکي حساب ته د ننوتلو لپاره راجستر شوي د پیرودونکي ID او رمز وکاروئ.

د انټرنېټ بانکوالی څینې خدمتونه:

- د خپل بانکې حساب، صورت حساب کتل
- د Fixed deposit اکونټ پرائیستل
- د اوپو او برېښنا د لګښت د پیسو د بلونو تحویلول
- د آنلاین سوداګری ترسره کول

په نامه تير کال د جنوری پر پنځمه نېټه په امریکا کې یو داسي پلورنېټ پرائیست چې هیڅ هتى وال نه لري. هر خوک د موبایل د یو اپلیکیشن پر مټ کولای شي له دې پلورنېټ خڅه پرته له دې چې په کتار کې و درپوري یو خه واخلي او د رانیوں شوي محصول د بل پانه ترلاسه کړي.

دا هر خه امازون د خیر کې ټکنالوژۍ په مرسته کوي. په لنډه توګه ویلای شو چې آنلاین سوداګری بازار ستاسو کور ته در وپري او تاسو اړ نه یاست چې تر بازار لاجر شئ.

کله چې تاسو یو خه د آنلاین سوداګری پر مټ اخلي کومې پیسې چې ستاسو د بانکې حساب خڅه کمیري هغه پیسې د هغه شرکت په بانکې حساب کې ور زیاتیری کوم چې تاسو په کې سودا کېږي ده.

دلته بیا بانک له تاسو او د شرکت دواړو سره مرسته کوي، ترڅو تاسو خپله را نيونه او شرکت خپله پلورنه په آسانی سره تر سره کپري او دغه چول بانکي سیستم په عصری ژوند کې د انسان له چې پرو لوړنیو اړتیاوو کې ګفل کپري. څکه نو بانکونه هڅه کوي چې شنه او آسان خدمتونه خپلو پیرودونکو ته وړاندې کپري. د بانکي سیستم ټکنالوژۍ پر دوو مهمو برخو وېشل کېږي. لوړۍ له مسئول کس خڅه پرته بل خوک باید دې ډیتابیس ته لاسرسی و نه لري. په دویم پړاو کې دې وکتل شي چې خومره په آسانی او لوړ وخت کې د ګټې اخیستې وړ ده. د افغانستان بانکونه هم په چټکې سره خپلو پیرودونکو ته د بنو چوپړونو په وړاندې کولو کې یو له بل سره سیالې کوي.

دا چې په افغانستان کې د خلکو د تعليم کچه تیته ده او چېر خلک بیا انټرنېټ ته لاسرسی نه لري او کوم خلک چې بیا انټرنېټ لري، هغوي بیا نه شي کولای چې د انټرنېټ لوپې بیې جبران کپري، نو دا بیا د افغانستان د بانکونو لپاره یوه ستره ستونزه ده، څکه بانکونه نه شي کولای چې ټولو پیرودونکو ته هغه خدمتونه

د اسې نورې بانکي معاملې په آنلاين ډول تر سره کړئ.

کله چې په ۱۹۹۹ زېرديز کال کې موبایل بانکوالۍ منځ ته راغله، هغه مهال د SMS بانکوالۍ په نوم پېژندل کیده او اروپا يې بانکونه د نورې نړۍ خخه د دې خدمتونو په وړاندې کولو کې وړاندې وو. له ۲۰۱۰ زېرديز کال وړاندې د ويبل براؤزر او لهایس ايم ايس بانکوالۍ خخه ډېرہ ګټه اخیستل شوې د. وروسته له هغه چې د موبایل بانکوالۍ اپلیکیشنونه بازار ته وړاندې شول، د SMS او ويبل براؤزر بانکوالۍ بازار د پخوا په پرته سوړ شو.

د برینسنايې فنډونو لېرد Electronic Funds Transfer

د برینسنايې فنډونو لېرد داسې یو سیستم دی چې پر مت یې یو کس کولای شي د خپل بانکې حساب خخه بل حساب ته پرته له دې چې له کاغذې بانکنټونو استفاده وشي، واستوی. د متحده ایالاتو د EFT د ۱۹۷۸ زېرديز کال د قانون له مخې د آنلاين بانکوالۍ په ګډون، هر خوک کولای شي چې د تلیفون او یا کمپیوټر له لارې بانکي معاملې تر سره کړي. د EFT لېردونه د نړۍ په هېوادونو کې په بېلابلو نومونو پېژندل کېږي. د یېلګکې په ډول د امریکا په متحده ایالتونو کې د برینسنايې چک او یا اى چک په نوم په انګلستان کې د بانک تاديه او یا د بانک لېرد په نوم نومول شوې ده. خو په خینو نورو اروپا يې هېوادونو کې د "giro transfer" په نوم پېژندل کېږي.

د برینسنايې فنډ لېرد ډولونه (Direct deposit) د تار لېردونه (Wire transfers) د اې تې ايم ماشینونو (ATMs), چیت کارتونه (Debit cards) (Pay-by-phone systems) او پرلیکه بانکوالۍ (Online banking) دی.

- بل چاته د پیسو استول او یا تر لاسه کول
- د چک بوک لپاره غوبنتنليک استول
- د عمومي یېمې اخیستل
- د خپل موبایل کریډیت زیاتول
- د انټرنېتی بانکوالۍ ګټې

- د انټرنېتی بانکوالۍ ګټه دا ده، هر خای چې تاسو انټرنېت ولرې کولای شي ترې ګټه پورته کړئ.
- کارول ېې ساده او آسان دي.
- تاسو اړتیا نه لرئ چې بانک ته د ننوتونکو په لیکه کې ودریږئ او بانکي کړنې او معاملې ترسره کړئ.
- کولای شي څلې بانکي معاملې یوازې د خو دقیقو په بهير کې ترسره کړئ او خپل وخت پرې ضایع نه کړئ.

۲. موبایل بانکوالۍ

د بانکي معاملو لپاره ګرځنده موبایل کارول تاسو ته اجازه درکوي چې څلې بانکي راکړي او ورکړي په آنلاين ډول د خپل ګرځنده موبایل په مرسته ترسره کړئ.

دا مهال د موبایل بانکوالۍ خخه ګټه اخیستنه ځکه ساده شوې ده چې له موبایل د ګټه اخیستونکو لپاره داسې اپلیکشنونه جوړ شوې دی چې تاسو کولای شي په آسانې سره د یادو اپلیکشنونو په مرسته خپل بانکي حسابونه وګورۍ، پیسي یو او بل ته واستوئ، بانکي صورت حسابونه په آنلاين ډول وګورۍ او

آنلاین یا پر لیکه پېرونه

پر لیکه پېرونه یوه پروسه د چې خلک کولای شي د خپل کور او یا دفتر خخه په بازار کې توکي و اخلي. دا په دې مانا چې دوي کولای شي د انټرنېت له لاري یو خه توکي و اخلي او پیسې پې د ډیست کارت، کریدیټ کارت او یا هم د محصول له ترلاسه کولو وروسته تحويل کړي.

دا په دې مانا نه ده چې تاسو یوازې باید یو خه رانیسىء، تاسو کولای شئ چې په یو خیز پسې داسې پلته و کړئ، لکه په یو مارکیټ کې ضروري نه ده چې تاسو باید هر وخت سودا و کړي تاسو کولای شئ چې پر لیکه پېرونه کې یوازې یو خه و ګورئ.

په دې وروستيو کې د افغانستان په لویو شارونو کې هم د پر لیکه یو شمېر نور خدمتونه چې د ټکنالوژۍ په مرسته پر مخ وړل کېږي په لاندې ډول دي:

پر لیکه د ټکټ کول (online Ticket Booking)، د موبایل حساب ته پیسې زیاتول (Mobile Recharge)، د یو کارت خخه بل کارت ته پیسې استول (Card to card Funds Transfer) او داسې نور خدمتونه شته چې په بانکي سیستم کې د ټکنالوژۍ په مرسته پر مخ وړل کېږي. که په لنډه توګه ووايو په یویشتمه پیو کې به د بانک نړدې قول خدمتونه د ټکنالوژۍ په مرسته وړاندې کېږي.

د تليفون بانکوالۍ

د تليفون بانکوالۍ یو ډول خدمت دی چې د بانک او یا مالي ادارو له خوا وړاندې کېږي. دا بانکوالۍ پیریدونکو ته دا ورتیا ورکوي چې ځینې مالي معاملې پرته له دې چې بانک ولاړ شي د تليفون له لاري ترسره کېږي.

د تليفون بانکوالۍ په ۱۹۸۰ زېرديز کال کې په سوداګریزه توګه منځ ته راغله او په لوړۍ څل د ګirobank (Girobank) په انگلستان کې ورڅخه ګټه اخيستنه شروع شول.

دا بانکوالۍ د ۱۹۸۰ او ۱۹۹۰ زېرديز کلونو تر منځ ډېره مشهوره بانکوالۍ وه. کله چې په ۲۰۰۰ زېرديز کامل کې د انټرنېټي بانکوالۍ پراختیا مخ پر زیاتیدو شو، نو له تليفون بانکوالۍ ګټه اخيستنه ورسره کمیده، خو په ۲۰۱۰ زېرديز کال کې بیخی له پامه وغور خېدہ.

د بل تادیه

د بل تادیه یوه داسې آسانتیا ده چې د ډیجیټل بانکوالۍ له لوري خپلو پیریدونکو ته وړاندې کېږي، ترڅو دوي وکولای شي چې د برښنا بل، د اوبلو بل، د تليفون بل، د بیمي د تحويلی او داسې نور بلونه د خپل کور خخه پرته له دې چې د بانک خانګې ته ولاړ شي، تحويل کېږي.

دا یوه تګلاره ده چې بانک د خپلو پېروډونکو لپاره جوړه کېږي ده. د بانک پېروډونکي کولای شي چې د بانک د وېب سایټ او یا هم اپلیکیشن له لاري خپل بلونه تحويل کېږي. هېړه دې نه وي چې هر بانک یوه خانګې تګلاره لري.

سرچنې:

1 - Role of IT in Banking Information Technology Essay

<https://www.ukessays.com/essays/information-technology/role-of-it-in-banking-information-technology-essay.php>

2 - Phone Banking <https://www.paisabazaar.com/banking/phone-banking/>

3 - BILL PAYMENT https://docs.oracle.com/cd/E79009_01/webhelp/Content/obdx/corporate/payments/billpayment.htm

نمایشگاه ها؛ مراکز تبادل اطلاعات و معرف اموال تجاری

راهکار مناسب برای مصرف کنندگان تولیدات مبدل شده است. از طرف دیگر نمایشگاه ها مکان مناسبی برای جمعاوری اطلاعات علمی، تجاری و رقابت میان شرکت های مختلف نقش اساسی دارند. در این مکان، تولید کنندگان بیشتر به نقاط ضعف و قوت تولیدات خود پی برد و در رقابت با سایر شرکت های رقیب متوجه رفع هر چه بیشتر نواقص خود می شوند.

با توجه به موارد فوق، افغانستان نیز می تواند با در نظر داشت ارزش نمایشگاه ها از وابستگی های وارداتی کشورهای دور و نزدیک نجات یافه و سیاست جایگزینی صادرات تولیدات زراعی و فرآورده های مواد معدنی را برای تأمین ارز مورد نیاز خود از طریق تشویق صنایع داخلی به تولید و صدور کالاها به دیگر کشورها را روی دست گیرد. همچنان از نمایشگاه

کالاهای دارای مزیت و کیفیت خوب و مشتریان هدفمند، بطور بسیار مؤثر بهره برداری نمایند.

حضور نماینده های تولید کنندگان در نمایشگاه ها یکی از مهمترین ابزار بازاریابی های جدید، ارزیابی بازارهای موجود و نوعی خود ارزیابی از وضعیت بازار های داخلی و خارجی بشمار می رود. به همین علت کشور های مانند امریکا، چین، فرانسه، آلمان، انگلستان، ایتالیا، هسپانیا، برازیل، هالند، کانادا، روسیه، بلژیم، سویس، مکزیک، مکزیکو و ترکیه بیشتر نمایشگاه های صنعتی را دایر می نمایند و در جهان از جمله پیشناخت برگزار کنندگان نمایشگاه های بین المللی بشمار می روند.

در شرایط کنونی، نمایشگاه ها یگانه ابزار مهم برای مصرف کنندگان تولیدات داخلی و خارجی و همچنان بهترین

نمایشگاه ها عبارت از مراکز تبادل اطلاعات اند که بخاطر جهش صادرات اموال گوناگون، حرکت بسوی توسعه اقتصاد باز، نگاه دقیق به خواسته ها و علایق مشتریان، بررسی سلیقه های آنها و دستیابی به تکنالوژی روز دنیا تدویر و برگزار می گرددند.

در نمایشگاه ها، فضای مناسبی جهت به نمایش گذاشتن توانمندی ها، دستاوردهای بخش های مختلف تولیدی، خدماتی و پیدا کردن ارتباط مستحکم با مصرف کنندگان، مشتری و سایر فعالان مختلف صنعت و اقشار مختلف مردم به میان می آید.

حضور نماینده های تولید کنندگان در نمایشگاه ها یکی از مهمترین ابزار توانمندی آنها در جهت توسعه صادرات و مراودات تجاری محسوب می گردد. آنها می توانند در نمایشگاه ها با تمرکز روی

قراردادهایی که منعقد می شود، ارزیابی کرد، بلکه یکی از مهمترین دستاوردهای هر نمایشگاه را ارتباطات مؤثر، گسترش و پایداری آن تشکیل میدهد که در نمایشگاه ها شکل می گیرد و منجر به همکاری های گسترش و دراز مدت می شود. همچنان تدویر نمایشگاه ها و اشتراک در آن بر علاوه گفت و گوهای بین ملل ها و فرهنگ ها، به رشد صادرات و رونق اقتصاد کشور نیز کمک شایانی خواهد کرد.

در نتیجه می توان گفت که نمایشگاه های بین المللی به عنوان مکان سازمان یافته به منظور افزایش تجارت برای استفاده بهتر از منابع ملی، پیشرفت فنی، کاهش بیکاری، گسترش بازار به آن سوی مرزها و افزایش درآمدهای ارزی با نمایش محصولات و پیشرفت های جدید، توسعه بازار، اخذ نمایندگی و سفارش و فروش کالاهای تغییر باورها، بازاریابی و شناسایی بازارها، نقش کلیدی در رفاه و رشد اقتصادی یک کشور دارد.

عبدالحفيظ شاهین

های داخلی و بین المللی به عنوان یکی از کانال های معرفی کالا ها به سایر کشور ها و جذب تکنالوژی نوین جهانی استفاده کند.

برگزاری نمایشگاه های بین المللی می تواند به تبادل اطلاعات فنی و تجاری و گسترش مبادلات تجاری، معرفی آخرین دستاوردهای علمی و صنعتی، گسترش همکاری های ملی و بین المللی و فراهم سازی تسهیلات رشد بخش های مختلف اقتصادی، معرفی کالاهای غیر نفتی در جهت رشد و توسعه صادرات این کالاهای کمک نماید.

آشنا سازی تولید کنندگان با معیارهای بین المللی تولید و صدور کالاها و ارتقای سطح کمی و کیفی تولیدات با رعایت قوانین و استانداردهای بین المللی و نیز آشنایی با آخرین تکنالوژی و دستاوردهای روز دنیا میتواند در پیشرفت علمی و صنعتی کشور نقش تعیین کننده ای ایفا کند. همچنین شناختن پیشرفت های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و هنری کشور به جهانیان و نمایش قدرت تولیدی کشور از مولفه های مهم در این راستا بشمار میروند.

بدون تردید ارزش حضور در یک نمایشگاه را نمی توان با ارزش

منابع:

۱- اطلاعات شماره ۲۹۰ / عنوان / شناسایی عوامل مؤثر بر موفقیت نمایشگاه های بین المللی (صادراتی) / ۸/۲/۱۳۸۷ / نویسنده گان / طاهر پور کلاستری حبیب الله و میر ظفر جویان سید حسن

۲- www.rokhadadnama.com - نمایشگاه آزاد نمایشگاه - ۳ - ویکی پدیا، دانشنامه آزاد [Wiki fa.wikipedia.org](https://fa.wikipedia.org)

عضویت مجدد افغانستان در سازمان شفافیت صنایع استخراجی

وزارت معدن و پترولیم
می گوید که افغانستان برای بار
دوم عضویت سازمان ابتكار
شفافیت صنایع استخراجی
(EITI) را به دست آورده
است.

هارون چخانسوری، سرپرست
این وزارت نهم عقرب سال
روان در صفحه فیس بوک
خود نگاشته است که وزارت
معدن و پترولیم، ضمن
اصلاحات در تصدی ها و
تأمین شفافیت در پروسه
اعطای قراردادها و جوازها،
جلسات منظم گروپ
چندجانبه (MSG) متشكل از
مسئولین حکومت، جامعه مدنی
و سکتور خصوصی را انجام
داده و در تکمیل نمودن

اصلی محور د دواړو هېوادونو
ترمنځ د ترانزيت او
سوداګریزو ستونزو ته د حل
لار پیداکول و.
تاکل شوې چې د پاکستان -
افغانستان د پانګونې او
سوداګری د ټولنې دویمه
غونډه به کابل ته د پاکستان د
پارلماني ګروپ د سفر په ترڅه
کې، د روان کال په نومبر کې
په لاره واچول شي.

په بشار کې جوړه شوې وه. په
دې دوه ورځنۍ برنامه کې، د
پاکستان لوړۍ وزیر عمران
خان او د پاکستان د پارلمان
رييس اسد قيصر او د پاکستان
د مشرانو جرګې رئيس او د
افغانستان د پارلمان رئيس مير
رحمان رحماني او د افغانستان
د کرنې، او بولګولو او مالداري
وزارت د او بولګولو او طبیعي
سرچينو مرستيال حشمت الله
غفوری خبرې وکړې.

د دې غونډې د خبرو اترو

د پاکستان- افغانستان د پانګونې او سوداګری د ټولنې ګډه غونډه

په اسلامآباد کې د پاکستان او
افغانستان د پانګونې او
سوداګری د ټولنې ګډه غونډه
د ۱۳۹۹ لمريز کال د لرم له
پنځمه تر شپږمې نېټې پر لاره
واچول شوه.

دغه غونډه «د افغانستان او
پاکستان د دوستی د پارلماني
ګروپونو» له خوا د اسلامآباد

لوگر، پکتیا، بلخ، جوزجان،^۱
سرپل، سمنگان، بغلان،
بدخشان، تخار، فاریاب،
کندز، ننگرهار، کونه، لغمان،
هرات، خوست، پکتیکا،
ارزگان، کندهار، هلمند، فراه،
بادغیس او زابل په ولايتونو
کې د پستې ۲۸۵ هکتاره بنونه
هم پیوندیږي. د دغه بنونو د
پیوند لپی پیل شوې ده او
دکال تر پایه تمامیږي.

دغه بنونه د کابل، غزنی،
وردګ، لوگر، بامیان،
دایکندی، پکتیا، بلخ،
جوزجان، سرپل، سمنگان،
بغلان، بدخشان، تخار،
فاریاب، کندز، ننگرهار،
کونه، لغمان، هرات، پکتیکا،
ارزگان، کندهار، هلمند، فراه،
بادغیس، نیمروز او زابل په
ولايتونو کې جوړ شوي دي.
په همدې توګه د روان مالي
کال په ترڅ کې د غزنی،

بې مدیریتی در سکتور معادن
و بې توجهی حکومت
افغانستان در تطبيق معیارهای
این سازمان اعلام کرده بود.

په ۲۸ ولايتونو کې د پستې ذر هکتاره بنونه جوړ شوي دي

د کرنې، اوبلکولو او مالداری
وزارت د روان مالي کامل له
پیل خخه تر دې دمه په ۲۸
ولايتونو کې د پستې د زر
هکتاره بنونو د جوړولو په پار
د پستې تاخونه وېشلي دي.

معیارهای پروسه دوم
اعتباردهی، پیشرفت های
چشمگیر بدست آمده است.

محترم چخانسوری ګفته است
که این وزارت برای تطبيق
سفارات سازمان ابتکار
شفافیت صنایع استخراجی
تلاش کرده و متعهد باقی
خواهند ماند.

افغانستان برای نخستین بار در
سال ۲۰۱۰ میلادی عضویت
سازمان بین‌المللی ابتکار

شفافیت صنایع استخراجی را
به دست آورده بود، اما این
سازمان در سال ۲۰۱۷
عضویت این کشور را به
حالت تعليق در آورد.

این سازمان با تعليق عضویت
افغانستان، دليل اين تصمیم را

سرچني:

- صدای امریکا <https://www.darivoa.com/a/afghan-gov-says-Afghanistan-achieves-transparency-despite-barriers/5641422.html>
- د پاکستان-افغانستان د پانکونې او سوداګرۍ د تولېګله غونډه په اسلامآباد کې په لاره واچول شوه <https://www.mail.gov.af/index.php/ps/>
- په ۲۸ ولايتونو کې د پستې زر هکتاره بنونه جوړ شوي دي <https://www.mail.gov.af/index.php/ps>

مهار آب کشور؛ زمینه ساز آینده درخشنان

دریای کوکچه

یکی از مهم ترین سرمایه های ملی کشور، دریاهای خروشان و آب های شیرین است که در صورت مدیریت دقیق آن نه تنها کشور از لحاظ زراعت و انرژی به خود کفایی خواهد رسید، بلکه میتوان انرژی برق را به کشورهای دیگر صادر نمود. وطن ما دارای چندین صد رود کوچک و بیشتر از ۲۵ دریای بزرگ می باشد.

آب های افغانستان به پنج حوضه تقسیم شده اند:

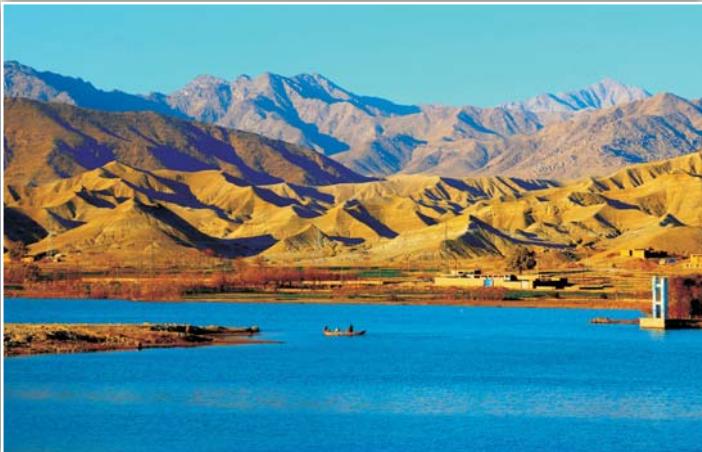
- حوضه دریای آمو (آمو دریا): متشكل است از رودهای واخان، کوکچه، قندوز، اندرباب و خنجران.
- حوضه رود شمال: متشكل است از رودهای بلخ آب و سرپل
- حوضه رود غربی: متشكل است از رودهای هربرود، مرغاب، شیرین تگاب، کشك ادرسکن، کوشان، قیصار، گلران، خاشرفود
- حوضه هلمند: هلمند متشكل است از رودهای ارغنداب غزنی، ترنگ ارغستان و موسی قلعه
- حوضه کابل: متشكل است از رودهای گلبهار، پنجشیر، کابل، لوگر، کنر، علیشنج و علینگار

دریای کابل

دریای پنجشیر

دریای سروبی

دریای علیشنج

دریای هلمند

در حال حاضر، افغانستان فقط با کشور ایران قرارداد «حق‌آبه» را به امضاء رسانده است، اما متباقی حوزه‌های آبی فرامرزی بدون استفاده داخلی به کشورهای هم جوار سرازیر می‌شود و این کشورها از آن برای شکوفایی اقتصادی، رشد صنعت و رفاه مردمشان سود می‌برند.

براساس پژوهش‌های صورت گرفته، افغانستان با داشتن ۵۷ میلیارد متر مکعب آب در سال، فقط از ۳۰ درصد آن استفاده می‌کند و هفتاد درصد آن به کشورهای هم جوار سرازیر می‌شود. هر چند منازعات آبی بین افغانستان و کشورهای همسایه عمیق و پیچیده می‌باشد، اما حل این مشکل و استفاده از این منابع و صادر کردن آن به کشورهای همسایه می‌تواند یک حوزه مهم در تقویت همگرایی اقتصادی به حساب آید.

فروش آب‌های افغانستان به کشورهای همسایه مانند ایجاد فرصت‌های فراوان برای ترانزیت و تجارت می‌تواند نقش ستراتیژیک کشور را در منطقه تقویت بخشد و افغانستان را با کشورهای همسایه و کشورهای دیگر وصل نماید. باید یادآور شد که این زمانی ممکن است که دولت افغانستان در مقام صادر کننده منابع آب با کشورهای همسایه در مورد مکانیزم استفاده از این آب‌ها به توافق برسد، توافقی که در آن قسمت مورد ضرورت این آب‌ها در داخل مورد استفاده قرار گرفته و صادرات آب افغانستان به صورت رایگان پایان یابد.

رسیدن به چنین توافقی هرچند دشوار به نظر می‌رسد، ولی یکی از اولویت‌های مهم توسعه برای افغانستان به حساب می‌آید.

زیرک ملیا

منبع:

۱ - آب‌های افغانستان؛ از سرمایه پول تا سرمایه جان / هشت صبح <https://8am.af/afghan-waters-from-the-capital-of-money-to-the-capital-of-life/>

۲ - رابطه میان آب و توسعه اقتصادی در افغانستان / دویچه ویله <https://www.dw.com/fa-af>

د نړۍ لس بدایه کسان و پېژنئ

ژباره او راټولونه
حسیب الله نوري

۱- جیف بیزوس - امریکا

جیف بیزوس په ۱۹۹۴ ز پېرديز کال کې د اي کاميرس امازون پر نامه شرکت جوړ کړ او لا هم د یاد شرکت مشری کوي. د فوربس په وینا جیف بیزوس ۵۶ کلن دی. نوموري د نړۍ ترټولو بدایه سپري دی. که خه هم په تېر دوبی کې ېې له خچلي پخوانی ميرمنې مک کينزي خخه طلاق واخیست او د خپل امازون شرکت خلورمه برخه ېې هغې ته ورکړه، خوبیا هم هغه د ۲۰۲۰ ز پېرديز کال د مارچ په میاشت کې د نړۍ ترټولو شتمن کس اعلان شو. د نوموري پانګه د امهال ۱۱۳ میلیارد امریکایي ډالرو ته رسپیزی.

۲- بیل گپتس - امریکا

بل گپتس ۶۴ کلن او د مايكروسافت د کمپنۍ بنسټ اپښودونکي دی او لا هم د دې کمپنۍ مشری پر غاړه لري. په روان ۲۰۲۰ ز پېرديز کال کې توله شتمنې ېې ۹۸ میلیارد امریکایي ډالره بنودله شوې ده او د دې شتمنې نوموري ته د نړۍ د دویم لوی شتمن کس نوم ور کړي دی. د امهال گپتس او د هغه ميرمن ميلينا گپتس دواړه د بیل او ميلينا په نوم د نړۍ د ستر خيري بنسټ مشری کوي.

۳- د برنارډ آرنولت ګورنۍ - د LVMH شرکت رئیس او عامل پلاوی - فرانسه

برنارډ آرنولت ۷۱ کلن او د نړۍ درېیم شتمن کس دی. توله شتمنې ېې ۷۱ میلیارد امریکایي ډالره بنودله شوې ده. نوموري په نړۍ کې د سينګار توکو ترټولو لوی اختراع کوونکي دی او د امهال د لوئیس ویټون او سیفورا په ګډون د ۷۰ پېژندل شویو برانډونډ لوې کمپنۍ د خار دنده پرمخ وړي.

۴- وارن بافت - امریکایي

وارن بافت ۸۹ کلن دی او د امهال ۶۷.۵ میلیارد ده امریکایي ډالره شتمنې لري. وارن بافت یو بنه پانګهوال دی او بر ګشاير هاتې آوي په نوم نړدي ۶۰ کمپنۍ اداره کوي. د فوربس د معلوماتوله مخې بافت د نړۍ خلورم شتمن کس دی.

۵- لاري آليسون - امريكا

لاري آليسون ۷۵ کلن دی او ۵۹ ميليارده امريکائي ډالر شتمني لري. نوموري په ۱۹۷۷ زيرديز کال کې اور کل په نوم د سافت وير کمپني جوړه کړه او تر دې مهاله د يادي کمپني د مشر په توګه دنده ترسره کوي. نوموري د نړۍ ۵ لوی شتمن کس دی.

۶- امانسيو اورتيگا - هسپانيا

امانسيو اورتيگا ۸۴ کلن دی. داد نړۍ شپرم شتمن کس دی او د شتمني کچه یې ۵۵.۱ ميليارد امريکائي ډالرو ته رسپيري. نوموري په ۱۹۷۵ زيرديز کې له چېلې پخوانۍ ميرمنې سره د اينډيتكس په نامه د جامو جوړولو کمپني جوړه کړه او دې يادي کمپني لباسونو د موده یا فيشن په برخه کې ډېر شهرت وموند.

۷- مارک زاکربورگ - امريكا

مارک زاکربورگ ۳۵ کلن او د نړۍ اووم شتمن کس دی. نوموري په ۲۰۰۴ زيرديز کال کې د فيسبوك ټولنيزه رسني جوړه کړه او د مهال یې د شتمني کچه یې ۵۴.۷ ميلياردو امريکائي ډالرو ته رسپدلې ده.

۸- جيم والتن - امريكا

جيم والتن د نړۍ اتم شتمن کس دی. ۷۱ کلن دی او د شتمني کچه یې دامهال ۵۴.۶ ميلياردو امريکائي ډالرو ته رسپدلې ده. نوموري دوالمارټ په نوم د لباس موده او فيشن جوړولو په نوم کمپني لري.

۹- اليس والتن - امريكا

اليس والتن ۷۰ کلن ده. نوموري یوه بنځه ده چې د نړۍ په لسو شتمنو کسانو کې یې نوم راغلي دی. نوموري د نړۍ په لسو شتمنو کسانو کې نهم نمبر مقام را خپل کړي دی. د نوموري شتمني دامهال ۵۴.۴ ميلياردو امريکائي ډالرو ته رسپيري او دوالمارټ په نوم د جامو جوړونې او فيشن په برخه کې کار کوي.

۱۰- راب والتن - امريكا

راب والتن ۷۵ کلن دی. نوموري دوالمارټ کمپني د بنسټ اپښودونکي سام والتن زوي دی. دامهال یې شتمني ۵۴.۱ ميلياردو امريکائي ډالرو ته رسپدلې ده. راب والتن له ۱۹۹۲ تر ۲۰۱۵ دوالمارټ په نوم د جامو جوړونې او فيشن کمپني دریاست چارې پر غاره درلودې.

1- 10richest billionaires in the world in 2020 2- <https://tbsnews.net/world/10-richest-billionaires-world-2020-145480>

3- WORLD'S BILLIONAIRES LIST/ The Richest in 2020 4-<https://www.forbes.com/billionaires/> 5- THE WORLD'S REAL-TIME BILLIONAIRES

6- <https://www.forbes.com/real-time-billionaires/#551fb5be3d78>

د اوپولکولو نوي لارې چاري؛

د هېواد د کرنې ودي ته لاره هواروی

ورځې لري او دي خانګړتیا په ياد هېواد
کې د لمړ له انرژۍ څخه د برېښنا تولید
ته لاره هواره کړي. د بزګرانو لپاره له
لمريزې برېښنا ګټه اخيستنه او د دي

دې ډول لمريزې برېښنا د خپلو کرنیزو
څمکو د خړوبولو لپاره ګټه پورته کوي.
افغانستان په کال کې درې سوه لمريزې

د کرنې په برخه کې له لمريزې برېښنا
ګټه اخيستنه له تېرو خو کلونو را په
دېخوا په هېواد کې دود شوې ده او
بزګران د هېواد په پېلاپلو سيمو کې له

او بنوالو په او اقتصادي وضعیت کې مثبت بدلون رامنځته شي او دا پروژه به په یاد ولایت او په ټوله کې به د هپواد د اقتصادي رغبت په برخه کې ګټوره تمامه شي.

باید وویل شي چې د دې پروژې په پلي کېدو سره د هغو خمکو ستونزه د تل لپاره حل شي چې له دې وراندې ورته او به نه رسیدې او له همدي کبله له حاصل خخه پاتې شوې وي.

افغانستان چې ډېرې شاپې خمکې لري او او به هم نه لري، تمه ده چې حکومت به د لمريزي په بېښنا د تولید برخې ته پاملننه زیاته کړي او په دې وسیله به یادې شاپې خمکې په کرنیزو خمکو بدلي کړي او له دې لاري به د عوایدو زیاتولي ته لاره هواره کړي.

باید وویل شي چې د نړۍ په ډېرې هپوادونو کې د شاپو خمکو د خروبولو لپاره له لمريزي په بېښنا ګټه اخیستل شوې ده او افغان بزگران هم کولای شي چې د خپلو شاپو خمکو د خروبولو لپاره د یادو هپوادونو له تجربو ګټه پورته کړي.
حسیب الله نوري

د دې ولایت د شاپو خمکو د خروبولو لپاره په یو شمېر ولسواليو کې یوه اندازه للمي او شاپې خمکې د لمريزي په بېښنا په مت خروپې شوې دي او تاکل شوې

برېښنا په بنسټه د خمکو خروبولو د بل هر ډول برېښنا په پرتله اقتصادي تمامېږي او بزگران کولای شي په لړ لګښت سره ده په عواید تر لاسه کړي.

ده چې ډېرې ژر به د دې ولایت ۴۰۰ جريبه نوري للمي او شاپې خمکې هم په لمريزي په بېښنا خروپې شي.
دغه پروژه د حکومت له خوا د کونړ ولایت په لاھوري ډاک کې پلي کېږي چې د سرکاپو، مروري او نزنګ ولسوالۍ دي او په یادې پروژې به ۹۱.۲ ميليونه افغانۍ لګښت راشي.

باید وویل شي چې یادې خمکې له دې مخکې د للمي په ډول کړل کېږي او د او بو د نشت له کبله له یادو شاپو خمکو هېڅ حاصل نه تر لاسه کېدل.
تمه ده چې د دې اقتصادي پروژې په پلي کېدو سره به د بزگرانو، کرونډګرو

افغان حکومت په دې وروستيو کې د کرنې د ودې، د کرنیزو حاصلاتو د زیاتولي او د بزگرانو د عوایدو د ډېرولو لپاره د للمي او شاپو خمکو د خروبولو نوي لاري چاري رامنځته کړي دي.
افغان حکومت په یو شمېر ولايتونو کې بزگرانو او بنوالو ته د خمکو د خروبولو لپاره د لمريزي په بېښنا آسانیاوې رامنځته کړي دي.

د دغه ولايتونو له ډلي یو هم د کونړ ولایت دي. دا مهال د کونړ په ولایت کې په خه باندې ۱۸ زره هکتاره اوبيزې او خه باندې شپور زره هکتاره للمي خمکې باندې کرکېله کېږي.

سرچني:

۱ - د اوپولګولو نوي لاري چاري: کونړ کې ۴۰۰ جريبه خمکه د لمريزي په بېښنا له لاري خروپېږي د خپریدو نېټه: ۱۳۹۹/۷/۱۴

۲ - ولايت کنر / ولسوالۍ ها و اقلام

د نیمروز ولايت د مالوچ (پنې) په حاصلاتو کې لس سله زیاتولی

د دولت له لوري په دې ولايت کې د مالوچ د کرکېلی د ودې او پراختیا په پار پر بزگرانو د مالوچو اصلاح شويو تخونو، کيمياوي سري، دارتيا وير درمل او نورو ارينو توکو وپش او ترڅنګ یې بزگرانو او کرونډکرو ته د مالوچو د ننداريزو قطعو جوړ بدله دې لامل شوي دي چې په ياد ولايت کې د مالوچو په حاصلاتو کې زیاتولی راشي.

۲۵۰ هكتاره ځمکه مالوچ کرل شوې چې له دې لاري به خه باندي پنځه زره تنه مالوچ تر لاسه شي. په نیمروز ولايت کې د مالوچو کرکېلی ته د خلکو لبواټي په دې وروستيو کې مخ پر زياتېدو ده او اوس د دې ولايت د چهاربرجک او خاشرود پر ولسواليوسربېره په یوشمېر نورو سيمو کې هممالوچ کرل کېږي چې هر کال یې په تولید کې زیاتولی راخي. ۵۶۰ تنه وو. سيرکال د نیمروز ولايت په دوه زره او

کارخونه له خو کلونو خنډ وروسته يو
خل بيا فعاله شوي ده. تمه ده چې د دي
کارخونې په فعالیت سره به افغان بزگران
د مالوچو کرکياني ته مخه کړي.

معلومات بشي چې د بُست د ټوکرانو په
کارخونه کې په کلنۍ ډول د ۳۰ زره پنه
مالوچو د پروسس او چان چاري تر سره
کيدای شي. هغه مهال چې د هلمند د
بُست د نساجي او ټوکرانو د اوبدلو
فابريکه فعاله وه او له کاره نه وه لوپدلي
په ياده فابريکه کې ډېر شمېر هېوادوالو
ته د دندو زمينې برابري وي.

دا چې يو خل بيا په ياد ولايت کې د
دي فابريکي فعالیتونه پيل شوي دي، تمه
ده چې په دي سره به ډېر شمېر هېوادوالو
ته د دندو زمينې برابري شي او دا چاره
به د هېواد پر اقتصادي وضعیت مثبت
اغښ وکړي.

حسیب الله نوري

له مالوچو خخه له غورو نیولي بیا تر
کالیو پوري توکې تولیديري او خپله د
مالوچو بوتي کېدای شیچې د سون
موادو، غوريو، کنجاري د تولید او يا هم
دنورو بوټو لپاره د کيمياوي سري په
توګه وکارول شي.

که خه هم افغانستان دا مهال له مالوچو
خخه يو شمېر تولید شوي ټوکران بهر ته
هم صادروي، خو لا هم په کور دنه د
مالوچود پروسس په برخه کې يو شمېر
ستونزې شته چې د هغه په هوارولو سره
به يې په دي برخه کې لازم پرمختګونه
رامنځته شي.

افغان بزگران لا هم د مالوچو حاصلات د
پروسس لپاره بهرنيو هېوادونو ته استوسي
او له پروسس وروسته بېرته خپل هېواد ته
راوړل کېږي. دا چاره د دي لامل شوي
ده چې بزگران د پروسس په برخه کې له
ستونزو سره لاس او ګريوان شي او له
دي لاري کمه ګټه تر لاسه کړي.

له نیکه مرغه چې په دي وروستيو کې د
هلمند د بُست د مالوچو د پروسس کولو

د مالوچو د کرونډو خپوبل، د غنمو او
يو شمېر نورو کرنیزو توکو په پرتله کمو
اوبو ته اړتیا لري چې د غبرګولی په
میاشت کې کرل کېږي او د وري په
وروستيو کې حاصل ورکوي. ۲

افغان بزگران او کرونډګر له ډېر پخوا
راهیسي مالوچ کري او يو وخت
افغانستان په سيمه کې له مالوچو د سپنسيو
او نخي د کالیو ستر تولیدوونکي هېواد
وو او نېړيوالو هېوادونو ته يې د مالوچو د
حاصلاتو د دي کرنیز محصول صادرات
درلودل.

تمه ده چې په هېواد کې د دي کرنیز
محصول د حاصلاتو زیاتوالی به يو خل
بيا د افغان صادراتو په لوړوالي کې مرسته
وکړي او د هېواد د اقتصادي ودې لامل
به شي.

نيمروز، پروان، کونړ، ارزگان،
فاریاب، هرات، بغلان، جوزجان،
کندز، لغمان، تخار، کاپيسا، ننګرهار،
بلخ، سمنگان، سرپل، هلمند او کابل
هغه ولايتونه دیچې مالوچ په کې کرل
کېږي.

سرچنې:

۱ - نيمروز کې د پنې حاصلات نېدې لس چنده زیاته شوې ۱۰۲

۲ - افغان چارواکي: سېر کال د پنې حاصلاتو کې زیاتوالی راغلې ۳ / آزادی راديو / جوزا ۲۷، ۱۳۹۹

مختصری در مورد سرمایه گذاری

می ورزند تا رفاه بیشتر را برای آینده خود فراهم نمایند. آنها به این نتیجه رسیده اند که باز نشستگی نمی تواند آینده آنها را تضمین نماید، روی همین امر آنها بخشی از درآمد فعلی شانرا سرمایه گذاری مینمایند. در این عرصه بیشتر مردم مخارج ضروری شانرا اولویت بندی می نمایند، زیرا آنها فهمیده اند که نمی توان هم پول خود را خرج کرد و هم از آن پس انداز کرد.

اقتصاد دانان جهان سرمایه را به سه بخش تقسیم کرده اند که قرار ذیل به آنها اشاره می گردد:

سرمایه گذاری مالکیتی: زمانی که حرف از سرمایه گذاری به میان می آید، اولین

سرمایه گذاری بهترین وسیله برای کسب دارایی است و با گذشت زمان می توان از آن درآمد بدبست آورد. در کل می توان گفت که سرمایه گذاری عبارت از آن دارایی است که برای ما درآمد حصول می کند و سرمایه است که در کار دیگر موارد، رفاه خوبتر را برای ما مهیا می سازد.

با توجه به دنیای اقتصاد، در شرایط کنونی اغلب افراد به آینده شان توجه داشته و تلاش

قیمت هم یک نوع سرمایه گذاری می باشد. در میان کالاهای گران قیمت طلا، جواهرات، آثار عتیقه و کمیاب خریدار بیشتر دارد و امکان سرمایه گذاری بالای آنها موجود است.

• شکل دیگر سرمایه را میتوان سرمایه گذاری در املاک و زمین گفت. در این نوع از سرمایه گذاری میتوان در بخش های مختلف ملک و زمین چون اجاره و بازسازی آن سرمایه گذاری کرده و عاید خوبی حصول کرد.

سرمایه گذاری اعتبار دهنده: فعالیت این نوع سرمایه گذاری مشابه به فعالیت بانک بوده، نسبت به سایر سرمایه گذاری ها بخصوص سرمایه گذاری مالکیتی، خطر کمتر دارد که به همین علت منفعت آن نیز کمتر می باشد.

حساب پس انداز: برای هر فرد داشتن حساب پس انداز یک نوع سرمایه گذاری است، زیرا بیشتر اوقات بانکها بر اساس مدت زمان سپرده ها با درصدی مشخص، به سرمایه گذار درصدی مشخص از فایده می دهد و این نوع سرمایه گذاری بدون خطر می باشد.

اوراق بهادر: اوراق بها دار نیز یکی از بخش های عمده از سرمایه گذاری می باشد که شامل اوراق خزانه داری، وام های بین المللی و اوراق شرکت ها می شود.

سرمایه گذاری نقدی: این نوع از سرمایه گذاری به شکل پول نقد بوده، به آسانی قابلیت نقد شدن را دارد و فایده آن به آسانی بدست می آید.

باید خاطر نشان ساخت، هر آن چیزی که به اثر استفاده به مرور زمان دچار خرابی و استهلاک می شود، به حساب سرمایه گذاری نمی آید، مانند خرید تلویزیون، موتور و ماشین آلات کهنه که به مرور زمان در اثر استفاده دچار افت قیمت می گردند.

عبدالحفيظ شاهین

چیزی که در ذهن انسان ها خطوط را می کند، در تملک قرار گرفتن چیزی می باشد. این نوع سرمایه گذاری هم خطر بیشتر و هم منفعت بیشتر را در قبال دارد و به بخش های مختلفی تقسیم گردیده است.

سرمایه گذاری در سهام، کسب و کار، کالاهای گران قیمت و املاک و زمین از جمله سرمایه گذاری های ملکیتی می باشند که فرار ذیل روی هر یک از آنها به شکل مختصر پرداخته می شود.

• سرمایه گذاری در سهام عبارت آن سرمایه گذاری است که بر اساس آن مالک سهمی در یک شرکت و یا در کار خانه می شویم. به همین ترتیب، بر اساس آن سهم خود را از ارزش بازاری آن شرکت تصاحب می نماییم که در این بخش می توان اوراق بهادر را نوعی از سرمایه گذاری مالکیتی شمرد.

• نوع دیگر آن سرمایه گذاری در کسب و کار است که میتوان از آن عاید و یا درآمد خوبی حصول کرد.

• سرمایه گذاری در کالاهای گران

منابع:

www.chetor.com -1 سرمایه گذاری چیست و چه مدل هایی دارد؟ تاریخ نشر / 16/7/1396

http://www.fra.gov2-2 تأسیسیه اتحاد اوراق المالیه / تاریخ نشر / 21/9/2000 - _الرقابه المالیه تمدده عمل

www.intelligenteconomist.com -3 تاریخ نشر / 2/1399 Economic Systems | Intelligent Economist

تدویر برنامه آموزشی برای صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی هرات

ها، مکلفیت ها و صلاحیت های تیم نظارتی و فعالیت های مجاز و ممنوعه صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی تو ضیحات لازم را ارائه نمود.

متعاقباً، محترم حاجی بهاولدین رحیمی رئیس صرافان ولایت هرات در مورد اهمیت تدویر این برنامه آموزشی صحبت نموده و از راه اندازی این برنامه برای صرافان آن ولایت، از هیئت رهبری د افغانستان بانک ابراز امتنان نمود.

وی افزود که راه اندازی همچون برنامه ها از طرف د افغانستان بانک به صرافان و پیشکش کنندگان خدمات پولی کمک میکند تا در فعالیت های صرافی و خدمات پولی از شفافیت بیشتر کار گیرند.

رحیمی معاون زون غرب د افغانستان بانک در مورد هدف و اهمیت تدویر این برنامه آموزشی برای صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی معلومات ارائه نموده و از رهبری د افغانستان بانک و هیئت توظیف شده غرض تدویر این برنامه اظهار امتنان نمود. موصوف از تمام صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی زون غرب خواست تا با تیم نظارتی د افغانستان بانک حین نظارت و بررسی امور مربوطه همکار باشند.

سپس محترم شفیق الله شینواری معاون بخش جوازدهی آمریت نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی د افغانستان بانک در رابطه به چگونگی راه اندازی نظارت ها، اهداف نظارت ها، مسئولیت

د افغانستان بانک برنامه آموزشی را در رابطه به نحوه فعالیت صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی و مزایای جواز شرکت صرافی و خدمات پولی از تاریخ ۷-۳ ۱۳۹۹ عقرب برای تعداد از صرافان و عرضه کنندگان خدمات پولی ولایت هرات راه اندازی نمود.

هدف راه اندازی این برنامه آموزشی را ارتقای ظرفیت صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی در رابطه به قوانین و مقررات د افغانستان بانک و آگاهی در خصوص تغییر ساختار حقوقی صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی به شرکت و همچنان مزایای جواز شرکت صرافی و خدمات پولی تشکیل میدارد.

در آغاز این برنامه محترم عبدالقدیر

توییت های اقتصادی

Da Afghanistan Bank- Afghanistan @AFGCentralbank - 15h سخنرانی سرپرست ریاست گل د افغانستان بانک در کنفرانس زینوا! facebook.com/17278439941085...

د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهور رئیس محمدداشraf شنو او د ټیولاد لوړۍ هېړن نه له شرهه مهکه کې به اړک کې د فظر د دولت له لوړي به وروسي ستر کې د ټیولاد لوړۍ هېړن لیاره ورکړل شوی دالو، د افغانستان بانک صسوړلېو ته وساريه.

Ministry of Industry & Commerce AFG @MolCAfghanistan - Nov 5 در میدار با سفیر غیر علیم بلاروس روی چکونکه صادرات محصولات افغانستان به ان کشور، واردات هاشین آلات صنعته و پستهندی آن، انتقال داشت تخفیف و عطاء برگزاری تعاونکاری تجارتی در کابل و منسک به غذه بازاریابی به اجنسان دوکتور و افراش حجم بخارت بخت و ګفت و ګوکړ کردند

Ministry of Finance - Afghanistan @mediaoffice_mof - Nov 12 بانک اکتشاف آسیابی مبلغ ۱۸ میلیون داير امریکاپی را برای افغانستان کمک کرد برای جزئیات بیشتر به لینک زیر مراجعه نمایید: bit.ly/3nedJSU

Ministry of Finance - Afghanistan @mediaoffice_mof - 21h د پیسو نړول صندوق اخري بوي بلاري، د افغانستان د ملکانۍ لیاره د ۳۷۰ میلیونه امریکاپی دارلو ټوکنکه لیک تصویب کړی bit.ly/3eE9X1Z

amerika شپږ @VOAPashto - 1h افغانستان کې د رغډن او د کښت ساخه برخاه شوی dlvr.it/RIDPj7

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سال چهاردهم شماره ۱۶۱، عقرب ۱۳۹۹

پول ملي، سمبول وحدت ملي و نشانه اقتدار ملي کشور ما است.

ملي پیسی، د ملي یووالی سمبول او زموږ د هېواد د ملي اقتدار نیسه ۵۵.

ملي پول، او لکه میز نینګ ملي بېر لیک و ملي اقتداری بیلګي سی دیر.

